

PONEDELJEK, 10.7., sv. Amalija , redovnica 7.30: + Vladimir DORNIK + Anika VODIŠEK + Ana HRASTNIK
TOREK, 11.7., sv. Benedikt , opat, zavetnik Evrope 19.00: + Avguštin ŽIKOVŠEK + Janez HABE
SREDA, 12.7., sv. Mohor , škof in Fortunat , mučenca 7.30: + Marija PUŠNIK + Gabrijela PAJEK + Vinko KRAŠOVC
ČETRTEK, 13.7., sv. Henrik II. , cesar 9.00: + Ivan, Antonija, Ivan NOVAK, Slavica in Franc ŠON + Marija SEVŠEK
PETEK, 14.7., sv. Kamil de Lellis , duh., red. ust. 9.00: + Angela DERMOTA + Ida ŠANTEJ
SOBOTA, 15.7., sv. Bonaventura , škof, c. uč. 9.00: v zahvalo za življenje in priprošnja za zdravje ter + starši, stari starši in sorodniki VIDIC + Franc PINTER
15. NED. MED LETOM , 16.7., sv. Karmelska M. Božja 7.00: živi in + farani 9.00: + Marija, obl., Ivan KOVAČ ter sin Peter 10.30: Marija Gradec : + Terezija KURAT, 3. obl., in Marjan + Anton MEDVEŠEK

Zahvala za krašenje v juniju vasema **Debro in Slivno**.
V juliju čistita in krasita **Jagoče in Tovsto**.

Duhovne vaje za letošnje birmance bodo potekale 10.,
11. in 12. julija 2017. Odhod k Svetemu Križu nad
Belimi Vodami je v ponedeljek, 10. julija ob 16.00,
izpred župnijske cerkve Laško.

Maše v prihodnjem tednu 13. NEDELJA MED LETOM , 2.7. 7.00: živi in + farani 9.00: + Avgust, obl., Karel in Angela TERŠEK + Karolina BRILI 10.30 + Anica, 30. obl., Roman, 5. obl., Miha in Antonija GABERŠEK, Jože, Angela in Franc MARINKO
PONEDELJEK, 3.7., sv. Tomaž , apostol 7.30: + Stane in Marija MAČKOVŠEK, Leopold in Frančiška PRIVŠEK ter starši KNEZ + Anika VODIŠEK + Amalija in Slavko ROKSANDIĆ
TOREK, 4.7., sv. Urh , škof 19.00: + Slavica in Franc ŠON + Simona KNEZ, zadušnica
SREDA, 5.7., sv. Ciril in Metod , apostola Slovanov 7.30: + Justina TOPOLŠEK + Mihael, Justina GOLOUH
ČETRTEK, 6.7., Marija Goretti , devica, mučenka 19.00: + Karel DEŽELAK, 26. obl., in žena Justina + Elizabeta PUŠNIK
PETEK, 7.7., sv. Vilibald , škof 7.30: + Gabrijela JAZBINŠEK 19.00: + Karolina BELEJ + Ana HRASTNIK
SOBOTA, 8.7., sv. Kilijan , škof, mučenec 19.00: + Jože ŽELEZNIK, 2. obl. + Vinko ŽELEZNIK
14. NEDELJA MED LETOM , 9.7. krstna nedelja 7.00: živi in rajni farani 9.00: + Justina TOPOLŠEK + Marija MLAKAR, 30. dan 10.30: + Jože OJSTERŠEK, obl. + Martin in Dragica MAČEK 11.00: Šmohor : + Peter HRASTELJ

MARTINOVA LILIJA

02. julij 2017, leto 9, št.:25

Več o oratoriju 2017, ki je nosil
naslov *Dotik nebes*,
v prihodnji številki.

Blagoslov Lebnovega križa (Mičotov križ)

Na vroče sobotno popoldne (24.junija) smo se zbrali na domačiji Miča Podbreznika in njegove partnerke Bronislave. Povabila sta sorodnike in sosede, z namenom, da prisostvujemo blagoslovu obnovljenega križa.

Na začetku je Mičo povedal, da sta se za obnovo in blagoslovitev križa odločila v spomin na pokojno teto Ivanko, ki je ravno na dan blagoslova obhajala kar dva osebna praznika: god in rojstni dan (njena hiška stoji blizu križa).

Ob 15.uri je bilo vse pripravljeno za slovesnost. Gospod Rok je križ blagoslovil v naši prisotnosti in mi smo vsak s svojo gorečo željo zrl v razpelo na križu. V molitvi smo se spomnili vseh rajnih iz družine Podbreznik.

Po opravljenem obredu sta nas gospodar in gospodinja prijazno povabila za bogato obloženo mizo. Ničesar ni manjkalo....tudi dobre volje ne. Najstarejši udeleženec srečanja (šteje 88 let) je imel marsikaj povedati o naših prednikih. Izhajali so iz družin ki so bile številčne. Trdo so delali in se trudili za vsakdanji kruh. Pripomnil je še, da zvečer niso bili nikoli tako utrujeni, da ne bi v roke vzeli rožni venec in skupaj molili.

Prijetna družba se je proti večeru razšla. Bili smo notranje obogateni, saj nas je križ z križanim Jezusom združil v molitvi in druženju.

dr. Janez Belej - se nadaljuje

Priprave na koline in potek kolin: Še preden je zapadel sneg, je bilo treba nalomiti maklenovih šib, jih skrbno olupiti in posušiti, pravili smo jim špile, z njimi smo zašpilili klobase. Potem je bilo treba določiti primeren dan, tako da je oče bil doma, če pa je bilo mogoče, si je za koline vzel nekaj dni dopusta. Pozneje, ko smo z brati študirali, so koline morale biti med božičnimi počitnicami, običajno na delavnik med božičem in novim letom. Že kakih štirinajst dni prej je oče naprosil strice na koline, dva po svoji strani, in pa maminega brata, o katerem sem že nekaj omenil. Zadnji je bil zelo spreten pri takem delu.

Dan pred kolinami je mama spekla potice in belega kruha, otroci pa smo pomagali očetu pri pripravljanju posode za meso, slanino, mast in drugo.

V hlevu sta običajno čakali usodnega dne dve žrtvi, včasih tudi

tri, tako debele, da so komaj mogle hoditi. Ko jim je na predvečer sestra zadnjič dala jesti, sicer malo manj kot običajno, smo jih otroci pomilovali in tudi pobožali, za kar se pa požeruhi niso prav nič zmenili, posebno dokler so imeli še kaj v koritu.

V tistih časih so bile svinje zelo cenjene, lahko bi rekel, nenadomestljive pri gospodinjstvu. Če ne bi imeli masti in slanine, bi morali pač jesti nezabeljeno, saj takrat olja skoraj niso poznali, in pa predrago je bilo. Pri hiši je bilo precej bučnic in sončničnega semena, ni pa bilo blizu kake tovarne za pridelavo olja. Poznali smo le oljčno olje, pravili smo mu laško olje, ki pa je bilo zelo drago. Tudi svinjsko meso nam je bilo dragoceno. Lepo prekajeno se je ohranilo vse do poletja. Prav imenitni pa so bili poleti želodci, mehurji in debela črevesja, napolnjeni z narezanim mesom, s primernimi dišavami in dobro prekajeni. Pri težkem delu, kakor pri košnji, mlačvi, žetvi, je bil domač želodec res priljubljen priboljšek.

Koline so bile nekaka krona vseh letnih pridelkov. V pozni jeseni sta bili klet in kašča polni dragocenih sadov zemlje, le posode za mast in shrambe za prekajeno meso so bile še prazne, in če bi tako ostale, bi bilo res težko živeti. Ni čudno, da so lepo rejene svinje bile nekaj ponos gospodinje in veselje vse družine.

Pri nas pa je bil "domač praznik" še nekaj več. Lahko bi dejal, da je bil nekaj zahvalni dan za letne pridelke. Hvaležnost in veselje smo želeli deliti tudi z drugimi, zato smo povabili na večerje tudi sorodnike. Nam otrokom pa so koline pomenile tudi zagotovilo, da bo v pozimskih mesecih dobro zabeljeno, in da bo večkrat na mizi dobro svinjsko meso.

Vsi skupaj pa smo bili veseli dolgega obiska dragih stricov in tet, kakor tudi naših bratrancev in sestričen, ki so se radi odzvali povabilu in prišli na "furož", to je nekaka kmečka pojedina, ki je trajala pozno v noč. Zgodilo se je, da smo prepevali, igrali in se zabavali vse do jutra. Tega dne je bila tudi miza bogato obložena, ne samo z dobrim mesom, ampak tudi z najboljšim domačim pecivom.

Komaj je bilo malo svetlo so že prišli vsi trije strici skoraj istočasno, čeprav je vsakega pripeljala pot iz druge smeri. Tega jutra so se nam zdeli vse preveč resni in kar brez vsakega usmiljenja, ko so zložili iz nahrbtnikov nabrušene nože in druge podobne priprave. Mama je že pripravila kavo, kar je bilo nekaj posebnega, saj pri nas smo jo imeli samo na ta dan, torej prvič in zadnjič v letu. Ni bilo denarja za kavo in sladkor, pa obojnega nismo pogrešali, saj je bilo vedno mleko doma.

Prijetno razpoloženje in dobra volja sta prišla, ko so mrtvi prašiči lepo oprani in brez ščetin, ležali na debeli deski, mi smo jim pravili "ploh", in čakali na razkosanje. Predno pa se je stric lotil tega dela, je vrezal v slanino na vratu svinje velik križ, in dejal "Križ bož", mama pa je posipala po zarezi blagoslovljene soli, nakar so strici nekako voščili: "Da bi Bog dal mesu in slanini tek! Da bi srečni in zdravi uživali te božje darove! Da bi sv. Anton še naprej čuval živino in svinje! Da bi pri hiši nikoli ne zmanjkalo mesa in maščobe!" Mama je vsakemu zadovoljno odgovorila: "Bog te usliši!" Nam otrokom so prijazna voščila silno ugajala, posebno zadnje. Stricem smo bili prav hvaležni za lepe želje, kar odpustili smo jim krutost, ki so jo zjutraj pokazali nad ubogimi prašiči.

S prav posebnim zanimanjem smo potem tehtali slanino vsake svinje, posebno najtežje. Predno pa so slanino obesili na tehtnico, je stric napovedal težo, ki jo je hoté malo pretiraval, nasprotno pa je oče napovedal precej nižjo težo. Vsi smo strmeli v tehtnico, ko je pokazala pravo težo, nekako sredi med stričevo in očetovo napovedjo. Največkrat je tehtala velika slanina nekako nad 70 kg, manjša pa približno 50 kg. Mama je tako vedela, kako bo treba bolj ali manj varčevati z zabelo. Na ta dan je obed bil precej zgodaj in vsakokrat nas je mama razveselila s praženimi jetri in krompirjem; obojno se je kar topilo v maščobi, ki je nekako obredno morala biti nova.

Ves dan je bilo veliko dela. Tudi otroci smo morali pomagati. Zadnje klobaso je stric "zašpilil" zvečer proti sedmi uri, nakar smo začeli tako težko dočakan "furož". Bil je res lep in zabaven večer.

Kar težko nam je bilo, ko so se gostje poslavljali. Še sreča, da je do tega prišlo šele proti jutru, ali pa celo naslednjega dne. Saj pozimi nismo varčevali s časom.

Pri slovesu so strici in tudi drugi gostje še enkrat voščili, "da bi vse božje darove zdravi in veseli použili, in da bi k letu spet zdravi in srečni prišli skupaj in se poveselili." Ni bila navada da bi plačali delo, pač pa je vsak dobil nekaj klobas, svinjsko kračo, potice in belega kruha, da so pač tudi pri njih doma bili deležni našega "furoža". Ko so pa pri stricih imeli koline, je pa bila že navada, da je pomagal naš oče, mi otroci pa smo šli na "furož", seveda ne vsi naenkrat.

(prihodnjč nadaljevanje)